

Názory na mediálnu analýzu

„Masmédia sú mimoriadne účinným prostriedkom šírenia, ale aj konštruovania stereotypov o Rómoch. Masmédia však majú obrovský potenciál tieto stereotypy odstraňovať. Mimoriadne ma preto teší nárast informovania o úspešných rómskych profesionáloch ako aj pozitívnych príbehoch pri začleňovaní ľudí žijúcich v chudobných osadách. Domnievam sa, že poukazovanie na pozitívne príklady je najúčinnějšíou stratégiou voči predsudkom a represívnym skratkovitým protirómskym opatreniam. V diskusii o stereotypoch však nemôžeme zabúdať aj na ich dopad informovania, ktorí konštruujú Rómov ako menejcenných na nich samotných. Zvnútornenie si negatívnej predstavy o sebe samom ako menejcennom a neschopnom sa totiž môže stať najvýraznějšíou bariérou v schopnosti sa presadiť. Umocňuje tak začarovaný kruh vylúčenia ponížovania.“

Jarmila Lajčáková

Centrum pre výskum etnicity a kultúry

„Problém vzájomného nepoznania sa ostáva mnohokrát v povrchnom, v nekomplexnom prezentovaní časti Rómov v masmédiách. Príčin je niekoľko: nedostatočné poznatky žurnalistov, tzv. odborníkov o Rómoch, predstavovanie asimilovaných Rómov ako kultúrnej vzorky komunity na jednej strane, resp. predstavovanie ľudí zo subštandardných komunít ako vzorky tradičnej rómskej kultúry, ale aj nedostatočná prezentácia samotných Rómov. Ak chcete pravdivo informovať o Rómoch, musíte o nich aj niečo vedieť a poznať ich. Jednoznačne potrebujete na to veľkú empatiu, schopnosť súcitiť, vžiť sa do ich problémov. Je dôležité nemať predsudky voči inakosti. Nesnažiť sa zmeniť človeka na svoj obraz, ale prijať ho so všetkými jeho špecifikami a so všetkými jeho inakosťami a vážiť si ho ako ľudskú bytosť.“

Jarmila Vaňová

Programová riaditeľka

Rómskeho mediálneho centra

„Neprekvapí asi, že najviac „prehreškov“ sa dopúšťajú bulvárne médiá – printové ako i televízne. Najčastejšie ponúkajú spravodajstvo ktoré pristupuje k týmto témam necitlivo, či dokonca neznášanlivo a najčastejšie sa ich spravodajstvo zakladá práve na stereotypoch.“

„V novinárskych ako i akademických kruhoch často zaznieva diskusia o úlohe médií vo vzťahu k občianskej spoločnosti – majú médiá za úlohu istým spôsobom vychovávať občanov, alebo takúto rolu vôbec nezohrávajú, naopak, ani nemajú či nesmú zohrávať? Bez ohľadu na odpoveď na túto otázku, z prieskumov verejnej mienky vieme, že spravodajstvo má priamy dosah na hodnotové orientácie, či sociálny dištanc k predstaviteľom iných etník v rámci ich publika, a to predovšetkým v radoch mladších čitateľov. Či už to teda zámerom médií je alebo nie je, verejná mienka je aspoň čiastočne formovaná tým, čo vystúpi zo sféry mediálnej.“

Dagmar Kusá

Koordinátorka štúdia

BISLA – Bratislavská medzinárodná škola liberálnych štúdií

